

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej

Stanowisko

Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej

w sprawie:

poparcia petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej uchylenia art. 11 §4 oraz zmiany art. 39 §6 Ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy.

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej (ZGWRP) jako organizacja powołana do reprezentowania spraw samorządu lokalnego, w pełni popiera złożoną petycję w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej uchylenia art. 11 §4 oraz zmiany art. 39 §6 Ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy, celem uporządkowania przepisów ustawy. Związek konsekwentnie, od momentu inicjatywy wprowadzenia ograniczenia liczby kadencji wójta/burmistrza, zajmował negatywne stanowisko wobec takiego rozwiązania. Wielokrotnie zajmował też stanowiska, samodzielnie czy też wspólnie z innymi korporacjami jednostek samorządu terytorialnego. Jako Stowarzyszenie jednostek samorządu terytorialnego, zwracaliśmy uwagę na to, że propozycja ograniczenia liczby kadencji dla wójtów i burmistrzów jest niezgodna z Konstytucją, ponieważ stanowi poważne ograniczenie zarówno biernego, jak i czynnego prawa wyborczego. Stanowi ograniczenie prawa obywateli, które gwarantuje Konstytucja. Takie negatywne stanowisko przyjęła także Strona Samorządowa Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego w sprawie Ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych, wprowadzającej negowane przez ZGWRP rozwiązanie do polskiego systemu prawnego.

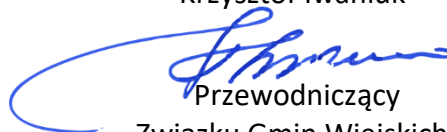
Związek wskazuje na wątpliwości dotyczące zgodności z Konstytucją RP oraz Europejską Kartą Samorządu Lokalnego ograniczenia maksymalnej liczby kadencji pełnionych przez osoby sprawujące urząd wójta, burmistrza czy prezydenta miasta. Wprowadzenie zakazu ubiegania się o urząd wójta, burmistrza czy prezydenta miasta w danej gminie po drugiej kadencji, oznacza pozbawienie biernego prawa wyborczego. Należy podkreślić, że wobec osób, które nie popełniły żadnego czynu zabronionego skutkującego pozbawieniem praw publicznych, ale z mocy prawa nie mogą ubiegać się o kolejną kadencję na stanowisku wójta/burmistrza, prezydenta, obowiązujące przepisy skutkują nierównością wobec prawa w stosunku do innych osób ubiegających się o dany urząd.

Jednocześnie zaznaczyć trzeba, iż w ten sposób ograniczone jest też czynne prawo wyborcze członków poszczególnych wspólnot samorządowych, którzy nie będą mogli wybrać na urząd wójta, burmistrza czy prezydenta miasta osoby, która uprzednio pełniła ten urząd przez określoną liczbę kadencji. W ten sposób członkowie społeczności lokalnej zostaną pozbawieni części przysługujących im uprawnień – w szczególności polegających na możliwości przedłużenia pełnienia funkcji przez konkretną osobę na kolejną kadencję, albo pozbawienia jej takiej możliwości.

Po raz kolejny wskazujemy także na nierówność biernych praw wyborczych wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, wobec braku jakichkolwiek ograniczeń kadencyjnych w stosunku do innych organów samorządowych władz publicznych jak starostów i marszałków województw.

Biorąc powyższe pod uwagę, proponujemy wprowadzenie stosownych zmian we właściwych przepisach prawa i przywrócenie rozwiązań zdecydowanie wspierających demokrację lokalną i zakres wpływu mieszkańców na lokalną rzeczywistość i wybór swych przedstawicieli na stanowiska organów wykonawczych.

Krzysztof Iwaniuk

Przewodniczący
Związku Gmin Wiejskich
Rzeczypospolitej Polskiej

Poznań, dnia 14.02.2024 r.